

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันอังคาร ที่ ๒๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๔.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงบวงสรวงสังเวศสมเด็จพระสุริโยทัย ณ เจดีย์ศรีสุริโยทัย และเสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงจุดเทียนชัยพุทธาภิเษกพระพุทธลีลาจำลอง ทรงวางศิลาฤกษ์โรงเรียนศูนย์ฝึกอากาศ และพระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้านจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ณ วัดกษัตราธิราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๑๖.๓๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล องคมนตรี เสด็จแทนพระองค์ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ทรงวางพวงมาลาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถถวายราชสักการะพระบรมรูปสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรี เนื่องในวันสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรี ณ พระราชานุสาวรีย์ วงเวียนใหญ่ กรุงเทพมหานคร

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันพุธที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มายังกรุงเทพมหานคร เพื่อทรงประกอบพระราชกรณียกิจ

เวลา ๑๗.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปพระราชทานเพลิงศพ นายถวิล สุนทรสารทูล ม.ป.ช., ม.ว.ม., ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส

ในตอนบ่ายวันนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออกแทนพระองค์ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระราชวโรกาส ให้คณะบุคคลต่างๆ เข้าทูลละอองพระบาท ดังต่อไปนี้

เวลา ๑๖.๒๕ น. นายพร ตามประทีป รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา พร้อมด้วยพ่อค้าผู้ผลิตและจำหน่ายยารักษาโรคมารชิกของสมาคมไทยอุตสาหกรรมผลิตยาแผนปัจจุบัน สมาคมผลิตภัณฑ์เภสัชกรรม สมาคมพ่อค้ายากรุงเทพฯ กลุ่มผู้ผลิตจำหน่ายเวชภัณฑ์ พ่อค้าผลิตอาหารน้ำมันพืชและพ่อค้าเครื่องสำอาง เข้า

ทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบ
ทุนมูลนิธิสหายใจไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เวลา ๑๖.๔๐ น. นายชิน โสภณพนิช กรรมการผู้จัดการใหญ่
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด พร้อมด้วยคณะกรรมการธนาคารกรุงเทพ จำกัด
เฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสร้าง
โรงเรียนตามวัดในชนบท ต่อจากนั้น

เวลา ๑๖.๔๕ น. นายบุญชิต เกตุรายนาถ ประธานกรรมการจัดหล่อ
พระรูปสมเด็จพระนางเจ้าสุภัททันตาภุมารีรัตน์ พร้อมด้วยคณะกรรมการฯ
เฝ้าทูลละอองพระบาท น้อมเกล้าฯ ถวายพระรูปหล่อสมเด็จพระ
นางเจ้าสุภัททันตาภุมารีรัตน์ เพื่อทรงพระสุหร่ายและทรงเจิม เพื่ออัญเชิญ
ไปประดิษฐาน ณ ตำหนักที่ประทับในบริเวณวัดกู่ ตำบลบางพูดอำเภอ
ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

อนึ่ง เมื่อตอนเช้าวันเดียวกันนี้ เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระบรม
โอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์
พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปประทับ
เป็นตุลาการศาลทหารกรุงเทพมหานคร ณ กระทรวงกลาโหม

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงกระทรวงกลาโหม พลโท สมิง ไตลังคะ
เจ้ากรมพระธรรมนูญและหัวหน้าส่วนราชการกรมพระธรรมนูญ เฝ้าฯ
รับเสด็จฯ แล้วเสด็จฯ ไปยังศาลทหารกรุงเทพฯ ประทับในห้อง
หัวหน้ากองการศาลทหารชั้นต้น แล้ว เจ้ากรมพระธรรมนูญ กราบ
บังคมทูลพระกรุณาเบิกตุลาการ ซึ่งจะร่วมพิจารณาคดี จากนั้นตุลาการ

พระธรรมมุนีฝ่ายสาลทหารกรุงเทพฯ ฯ กราบบังคมทูลถวายคำแนะนำในการพิจารณาพิพากษาคดี แล้วกราบบังคมทูลเชิญเสด็จขึ้นประทับบัลลังก์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จขึ้นประทับบัลลังก์พิจารณาพิพากษาคดี โดยมีเจ้ากรมพระธรรมมุนี และหัวหน้าส่วนราชการกรมพระธรรมมุนีทุกคนเข้านั่งในห้องพิจารณาพิพากษาคดี เมื่อเสร็จการพิจารณาคดีแล้ว ทรงพระราชปฏิสันถารกับเจ้ากรมพระธรรมมุนี ถึงกิจการของกรมพระธรรมมุนีเป็นเวลาพอสมควรแล้ว จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เมื่อวันอังคารที่ ๒๔ ธันวาคม สกนึ เวลา ๑๖.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินจากพระที่นั่งวโรภายพิมาน พระราชวังบางปะอิน ไปยังวัดนครหลวง และบ้านต้นโพธิ์ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ครั้นเสด็จ ฯ ถึงวัดนครหลวง ตำบลนครหลวง อำเภอนครหลวง แล้วเสด็จขึ้นปราสาทนครหลวง เพื่อทอดพระเนตรรอยพระพุทธบาทจำลองในมณฑป และบริเวณรอบปราสาทนครหลวง ในการนี้ ได้มีพระราชดำรัสกับพระครูอดุลย์ธรรมประกาศ เจ้าอาวาส ถึงประวัติความเป็นมาของโบราณสถานต่าง ๆ ในบริเวณวัด จากนั้น เสด็จลงทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้า ฯ อยู่เชิงบันไดทางขึ้นปราสาทแล้วทรงพระราชดำเนินไปยังวิหารพระจันทร์ลอย และเสด็จเข้าทอดพระเนตรภายในวิหาร ฯ เสร็จแล้วเสด็จ ฯ โดยรถยนต์พระที่นั่ง ต่อไปยังบ้านต้นโพธิ์ หมู่ที่ ๖ ตำบลนครหลวง อำเภอนครหลวง ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ราษฎรมีอาชีพทาง

ต้มมัดและดาบ เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชปฏิสันถารอย่างทั่วถึงกับราษฎรและลูกเสือชาวบ้านที่เฝ้าฯ อยู่เป็นจำนวนมาก ในโอกาสที่ราษฎรและลูกเสือชาวบ้านจำนวนมาก ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ซึ่งได้พระราชทานเงินจำนวนนี้แก่นายคำริ ธาราเกษม นายอำเภอ นครหลวง โดยมีพระราชกระแสให้แบ่งเงินเป็น ๒ ส่วนเท่า ๆ กัน ส่วนหนึ่งสำหรับใช้บำรุงกิจการศาสนา อีกส่วนหนึ่งสำหรับใช้ส่งเสริมและสร้างรากฐานอาชีพของราษฎร ต่อจากนั้น เสด็จฯ ไปยังบ้านของนายวิชา กิจสุวรรณ และทอดพระเนตรกรรมวิธีและขั้นตอนการต้มมัดและดาบชนิดต่าง ๆ ด้วยความสนพระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่ง ในการนี้ได้มีกระแสพระราชดำรัสกับกลุ่มราษฎรที่มีอาชีพต้มมัดว่า ทุกคนควรรวมกลุ่มกันจัดซื้อวัสดุในการผลิตมัดและดาบ คือเหล็กและไม้ซึ่งต้องใช้ประจำอยู่แล้ว เพราะจะทำให้ทุ่นเวลา และหาซื้อได้ราคาถูกกว่าต่างคนต่างซื้อ นอกจากนั้น จะต้องพยายามผลิตให้ปราณีต และคงศิลปะดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุด สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระที่นั่งวโรภาสพิมาน เมื่อเวลา ๒๐.๒๕ น.

ในตอนบ่ายวันเดียวกันนั้น เวลา ๑๔.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ไปทรงบวงสรวงสังเวยสมเด็จพระสุริโยทัย ณ เจดีย์ศรีสุริโยทัย และ

เสด็จฯ แทนพระองค์ไปทรงจุดเทียนชัยพุทธภิเษกพระพุทธลีลาจำลอง
ทรงวางศิลาฤกษ์โรงเรียนศูนย์ฝึกอาชีพ และพระราชทานธงประจำรุ่น
แก่ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ วัดกษัตราธิราช จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

ครั้นเสด็จฯ ถึง เจดีย์ศรีสุริโยทัย ตำบลหัวแหลม อำเภอเมือง
พระนครศรีอยุธยา เสด็จฯ ขึ้นสู่เจดีย์ศรีสุริโยทัย ทรงจุดเทียนทอง
เทียนเงิน และทรงจุดธูปเล็กปักเครื่องบวงสรวงสังเวยแล้วทรงจุดธูป
เทียนเครื่องทองน้อย ถวายสักการะสมเด็จพระสุริโยทัย เสร็จแล้ว
เสด็จฯ ต่อไปยังวัดกษัตราธิราช ตำบลบ้านบ่อม อำเภอเมืองพระนคร
ศรีอยุธยา เสด็จเข้าพระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระพุทธรูป
ประธาน แล้วทรงรับเทียนชนวนจากเจ้าพนักงานพระราชพิธี ทรงจุด
จากโคมไฟฟ้า ทรงถวายสมเด็จพระญาณสังวร ให้จุดเทียนชัยพุทธภิเษก
พระพุทธลีลาจำลอง แล้วเสด็จฯ ออกจากพระอุโบสถไปยังพลับพลา
พิธีที่จะทรงวางศิลาฤกษ์โรงเรียนศูนย์ฝึกวิชาชีพ ทรงจุดธูปเทียนบูชา
พระรัตนตรัย ทรงศีล จบแล้ว หม่อมเจ้ากาพรพรรณดิศ ดิศกุล ประธาน
คณะกรรมการหาทุนจัดสร้างโรงเรียนศูนย์ฝึกวิชาชีพวัดกษัตราธิราช
กราบบังคมทูลถวายรายงานถึงกิจการของโรงเรียนศูนย์ฝึกวิชาชีพ วัด
กษัตราธิราชเท่าที่ดำเนินการมาแล้วในเบื้องต้น และกราบบังคมทูล
อัญเชิญเสด็จฯ ไปทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารโรงเรียนศูนย์ฝึก
วิชาชีพ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ
ไปยังมณฑลพิธีวางศิลาฤกษ์ ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมอิฐ ทอง นาก

เงิน และแผ่นศิลาฤกษ์ แล้วทรงวางอิฐ ทอง นาค เงิน และแผ่นศิลาฤกษ์ เสร็จแล้ว เสด็จฯ ไปยังพลับพลาพิธี เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๘๒ รุ่น ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานกระแสพระราชดำรัส ความว่า การที่ลูกเสือชาวบ้านมาเข้าค่ายอบรมพร้อมกันเพียงรุ่นละห้าวันสี่คืน แต่ได้รับประโยชน์ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวมเป็นอันมากนั้น มิใช่เรื่องแปลกประหลาด เพราะผู้ที่สมัครเข้ารับการอบรม มีจิตใจที่ด้อยู่เป็นพื้นแล้ว และต่างคนต่างก็ตั้งใจจะเข้ามาฝึกหัดอบรมให้ปฏิบัติดี ให้มีใจเมตตาอารีที่จะเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่กันและกัน เมื่อมีจิตใจตรงกัน มีความปรารถนาจะทำสิ่งที่เหมือนกัน จึงบังเกิดผลอันสมบูรณ์ขึ้นในเวลาอันรวดเร็วได้

ลูกเสือชาวบ้านผ่านการอบรมแล้ว ย่อมได้รับคำผูกคอกเป็นเครื่องหมายเหมือนกันหมด เครื่องหมายสิ่งนี้หมายความว่า ลูกเสือชาวบ้านมีความเสมอกันในความคิด ความต้องการและความประพฤติ ฐานะก็ดี เพศวัยก็ดี ไม่อาจทำให้แตกแยกเหลื่อมกันได้อีก นอกจากนั้น แต่ละรุ่นก็มีธงประจำรุ่นเป็นเครื่องหมายสำคัญร่วมกัน แสดงว่าลูกเสือชาวบ้านจะยึดมั่นในความสามัคคี ผูกใจจะอยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือสนับสนุนกันเป็นหมู่คณะ พร้อมแรงพร้อมใจกันเพื่อสร้างประโยชน์ต่างๆ และประการสำคัญที่สุดคือ ทุกคนทุกรุ่นมีธงชาติเป็นเครื่องหมาย แสดงว่าจะยินยอมพร้อมใจกาย ที่จะรักษาสามัคคีในชาติไทยไว้ทุกเมื่อ เพื่อให้เกิดกำลังที่จะรักษาชาติบ้านเมืองของเราให้ธำรงอิสรภาพ ความเป็นไท อยู่ตลอด

ไปชวักกาลนาน ลูกเสือชาวบ้านจึงต้องจดจำรำลึกถึงเจตนารมณ์นั้นอยู่
เป็นนิตย์ และต้องตั้งใจประพฤติปฏิบัติตามคำปฏิญาณให้เข้มแข็ง
แน่นแฟ้นทุกเมื่อไป จบแล้วพระราชทานพระราชวโรกาสให้ประธานคณะ
กรรมการหาทุนจัดสร้างโรงเรียนศูนย์ฝึกวิชาชีพ เข้ารับพระราชทาน
ของที่ระลึกแทนผู้ที่มีจิตศรัทธา ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราช
กุศลสร้างโรงเรียนศูนย์ฝึกวิชาชีพ และพระราชทานพระราชวโรกาสให้
ผู้ที่มีจิตศรัทธาเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดย
เสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัชฌาศัย จากนั้น ทรงเยี่ยมลูกเสือ
ชาวบ้าน และราษฎรเป็นจำนวนมาก ที่เฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ภาย
ในบริเวณวัด เป็นเวลาพอสมควรแล้วจึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จ
พระราชดำเนินเมื่อเวลา ๑๖.๓๐ น. กลับถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
เมื่อเวลา ๑๗.๔๐ น.

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันพฤหัสบดี ที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๐.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎ
ราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนัก
จิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทาน
โพธิ์พระยา และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี ทอดพระเนตรงาน
จัดรูปที่ดินในเขตโครงการชลประทานจังหวัดสิงห์บุรี และเสด็จพระราช
ดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดพิภุลทอง จังหวัดสิงห์บุรี

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันศุกร์ที่ ๓๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๕.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดสี่ล้นธาราม อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง เพื่อทรงสักการะพระพุทธรูปปฏิมาประธาน ทอดพระเนตรกลุ่มพัฒนาศูนย์ฝึกอาชีพ และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดอ่างทอง

อนึ่ง เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ธันวาคม สกน. เวลา ๑๐.๒๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทอดพระเนตรโครงการชลประทานโพธิ์พระยา และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี ทอดพระเนตรงานจัดรูปที่ดินในเขตโครงการชลประทานจังหวัดสิงห์บุรี และเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดพิบูลทอง จังหวัดสิงห์บุรี

กรั้นเสด็จพระราชดำเนินถึง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ณ ที่นั้น นายมนัส บิดวิงษ์ อธิบดีกรมชลประทาน กราบบังคมทูลรายงาน แล้วทรงพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรประตูน้ำโพธิ์พระยา และทอดพระเนตรตัวเขื่อนโพธิ์พระยาซึ่งเป็นเขื่อนที่สร้างเป็นแห่งที่ ๒ ในประเทศไทย

สำหรับต่อน้ำในแม่น้ำสุพรรณบุรีไว้ใช้ในการเกษตรกรรม โดยโครงการ
 ส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยาแห่งนี้ เริ่มเปิดโครงการ ฯ เมื่อ พ.ศ.
 ๒๕๑๘ เป็นโครงการชลประทานแห่งที่ ๔ ของลุ่มน้ำสุพรรณบุรี ควบคุม
 การส่งน้ำให้แก่พื้นที่ในการเพาะปลูกในเขตอำเภอศรีประจันต์ อำเภอ
 เมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า และอำเภอสองพี่น้อง รวมเนื้อที่
 ๓๗๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการชลประทานเจ้าพระยาใหญ่
 จากนั้น ทรงเยี่ยมราษฎรที่แผ่ทุตละของพระบาทอยู่ภายในบริเวณนั้น
 แล้วประทับเสวยพระกระยาหารกลางวัน ครั้นทรงพักผ่อนพระราช-
 อิริยาบถตามพระราชอัธยาศัยแล้ว จึงเสด็จพระราชดำเนินต่อไปยัง
 บริเวณจัดรูปที่ดินในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชัยสูตร อำเภอ
 กำแพงระชัน จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อทอดพระเนตรแผนผังบริเวณจัดรูป
 ที่ดิน ฯ และประทับฟังการบรรยายถึงกิจการจัดรูปที่ดิน ฯ ซึ่งการจัด
 รูปที่ดินในเขตโครงการ ฯ นี้ จะทำให้เพิ่มผลผลิตทางเกษตรกรรมและ
 เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎรด้วย เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนิน
 ต่อไปยังวัดพิบูลทอง ตำบลดอนสมอ อำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี
 เพื่อทรงจุดรูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธปฏิมาประธานในอุโบสถ
 ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้มี
 พระราชดำรัสกับพระครูศรีพรหมโสภิต (หลวงพ่อแพ) เจ้าอาวาส
 และทรงถวายยาแก่เจ้าอาวาสเพื่อสำหรับพระภิกษุใช้ในยามอาพาธ
 จากนั้น ทรงพระราชดำเนินไปยังวิหารสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) เพื่อ
 ทรงจุดรูปเทียนสักการะ แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตร

การก่อสร้างพระพุทธรูป และทรงเยี่ยมราษฎรที่เฝ้าทูลละอองพระบาท
อยู่เป็นจำนวนมากภายในบริเวณวัด เป็นเวลาพอสมควรแล้ว จึงประทับ
รถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
เมื่อเวลา ๑๖.๕๐ น.

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันเสาร์ที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๒๐

วันนี้ เวลา ๑.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จลงหน้าพระที่นั่งวัชรเกษมมณเฑียร พระราชวัง
บางปะอิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ เพื่อทรง
บำเพ็ญพระราชกุศลทรงบาตร ในวันขึ้นปีใหม่

อนึ่ง เมื่อค่ำวานนี้ เวลา ๒๐.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จลง ณ บริเวณพระราชวัง
บางปะอิน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลโท เปรม
ดิษฐสถานนท์ แม่ทัพภาคที่ ๒ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราช
ทานเงินที่มีผู้มีจิตศรัทธาทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย เพื่อใช้ในการจัด
ซื้ออาวุธปืนลูกซอง พร้อมกระสุนสำหรับแจกจ่ายแก่สมาชิกกลุ่มไทย
บ้านอาสาป้องกันตนเอง (ทสป.) ซึ่งราษฎรวัยฉกรรจ์ทั้งชายและหญิง

จำนวนประมาณสี่หมื่นคนในหมู่บ้านต่าง ๆ ๒๐๐ กว่าแห่งในจังหวัดภาคอีสาน ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพภาคที่ ๒ ได้อาสาสมัครรับหน้าที่ป้องกันหมู่บ้านของตน จากภัยคุกคามของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทัพภาคที่ ๒ ในด้านการฝึกฝนการใช้อาวุธ ยุทธวิธี การระวังป้องกันหมู่บ้าน ตลอดจนการรักษาพยาบาลในสนามรบ สำหรับการสนับสนุนด้านอาวุธและกระสุนนั้น ได้รับการช่วยเหลือจากประชาชนผู้รักชาติจำนวนมาก ซึ่งได้รวบรวมเงินนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย สำหรับพระราชทานแก่กองทัพภาคที่ ๒ เพื่อใช้ในการนี้ และยังได้สนับสนุนด้านการเงินโดยตรงไปยังกองทัพภาคที่ ๒ อีกด้วย

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันอาทิตย์ที่ ๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๒๐

วันนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แปรพระราชฐาน กลับกรุงเทพมหานคร หลังจากทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดใกล้เคียงรวม ๑๒ วัน

อนึ่ง ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๑๖.๐๐ น. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ นายกิตติ สันนันทน์ องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ไปในการแข่งม้าไทยลูกผสมในประเทศไทย ซึ่งถ้วยพระราชทาน "คาร์บ" ณ ราชตฤณมัยสมาคมฯ

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันจันทร์ ที่ ๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๒๐

วันนี้ เวลา ๘.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังวังสระปทุม ในการพระราชพิธีอภิเษกสมรส สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวังสระปทุมแล้ว เสด็จขึ้นเข้าทูลละอองพระบาทสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้เวลาอุดมมงคลพระฤกษ์ ๘ นาฬิกา ๓๕ นาที พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และหม่อมหลวงโสมนวล กิติยากร จุฑชุป์เทียน เครื่องนมัสการบูชาพระพุทธปฏิมาชัยวัฒน์ประจำรัชกาลที่ ๕ และรัชกาล

ปัจจุบัน ในห้องพระราชพิธี แล้วประทับราบ ณ พระสุหน้ หมอบ
กราบ แปร พระพักตร์สู่มงคลทิศหรีดี เฝ้าทูลละอองพระบาทสมเด็จพระ
พระศรีนครินทราบรมราชชนนี

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงหลั่งน้ำพระพุทธรมนต์
เทพมนตร์ ด้วยพระมหาสังข์เพชรน้อย พระราชทานที่พระเศียรสมเด็จพระ
พระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานใบมะตูม
เพื่อทรงทัดที่ชอกพระกรรณขวา และทรงเจิมที่พระนลาฏ เสร็จแล้ว
ทรงหลั่งน้ำพระพุทธรมนต์ เทพมนตร์ ด้วยพระมหาสังข์เพชรน้อย
พระราชทานที่ศีรษะ หม่อมหลวงโสมนสวัสดิ์ กิติยากร พระราชทานใบ
มะตูมเพื่อทัดที่หูขวา และทรงเจิมที่หน้าผาก เสร็จแล้ว สมเด็จพระบรม
โอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมารและหม่อมหลวงโสมนสวัสดิ์ กิติยากร
ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายดอกไม้ รูปเทียนแพ แต่สมเด็จพระ
ศรีนครินทราบรมราชชนนี รับพระราชทานพร รับพระราชทานของขวัญ
และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสมุดบันทึกถมเงิน จากนั้น สมเด็จพระ
บรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และหม่อมหลวงโสมนสวัสดิ์
กิติยากร กราบถวายบังคมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระ
พระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ กราบบังคมสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา และทำความเคารพ หม่อมหลวงบัว กิติยากร
หม่อมราชวงศ์อดุลยศักดิ์ กิติยากร และคุณหญิง พันธุ์สวัสดิ์ กิติยากร
ในเวลาเดียวกันนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา
และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ได้ประทับอยู่
ในห้องพระราชพิธีด้วย

เมื่อเสร็จการพระราชพิธี พระราชทานหลังน้ำพระพุทธรมณฑ์ เทพมนตรี อภิเษกสมรสตามราชประเพณีแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย หม่อมหลวงโสมนสวัสดิ์ กิติยากร เสด็จพระราชดำเนินลงมายังห้องรับรอง ภายใน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงลงพระนามาภิไธย และ หม่อมหลวงโสมนสวัสดิ์ กิติยากร ลงนามในสมุดทะเบียนการสมรส เสร็จแล้ว นายสมัคร สุนทรเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เชิญสมุดทะเบียนการสมรสทอดถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อทรงพระนามาภิไธย และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เพื่อทรงลงพระนาม แล้วเชิญสมุดทะเบียนการสมรสทอดไว้บนโต๊ะที่เดิม จากนั้น หม่อมหลวงบัว กิติยากร หม่อมราชวงศ์อดุลยภักดิ์ กิติยากร คุณหญิงพันธุ์สวัสดิ์ กิติยากร นายชานินทร์ กรีชัยเชียร นายกรัฐมนตรี พลอากาศเอก หะริน หงสกุล ประธานสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน นายสุธรรม ภัทราคม ประธานศาลฎีกา นายสัญญา ชรรณศักดิ์ ประธานองคมนตรี ลงนามเป็นราชสักขี ตามลำดับ แล้วนายเสนาะ เอี่ยมโอกาส หัวหน้าเขตปทุมวัน ลงนามในสมุดทะเบียนการสมรส ในฐานะนายทะเบียนการสมรสเขตปทุมวัน

เวลา ๕.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จออก

พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ ณ ห้องรับรองพระตำหนัก โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และหม่อมหลวงโสมนวลี มหิดล และพระบรมวงศานุวงศ์ และราชสภานิติบัญญัติแห่งราชอาณาจักรไทย อยู่ ณ ที่นั้น

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้อาลักษณ์อ่านประกาศกระแสพระบรมราชโองการสถาปนา พระอิสริยยศศักดิ์ หม่อมหลวงโสมนวลี มหิดล เป็น พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมนวลี พระวรราชา ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พรหมณี เป้าสังข์ พนักงานภูษามาลาแก้ว-บัณเฑาะว์ ชาวพนักงานประโคม ฉิ่ง ฉาบ สังกข์ แตร ดุริยางค์ จบแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พระวรราชาเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์มหากับริบรมราชวงศ์ พระราชทานดวงตรา และพระราชทานเครื่องพระอิสริยยศเสร็จแล้วเสด็จขึ้นพระตำหนัก จนถึงเวลา ๘.๕๐ น. จึงได้เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์

เวลา ๑๐.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออก ณ ห้องรับรองพระตำหนัก พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ

พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรด
 กระหม่อมให้ พระบรมวงศานุวงศ์ ราชสีกข์ และบุคคลอื่น ๆ เข้าเฝ้า
 ทูลละอองพระบาทรับพระราชทานของที่ระลึก เสร็จแล้ว ทรงมีพระราช
 ปฏิสันถารกับผู้มาเฝ้าทูลละอองพระบาทตามพระราชอัชฌาศัย สมควร
 แก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่งเสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วย
 พระวรราชา กลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อเวลา ๑๐.๒๐ น.
 เพื่อเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายดอกไม้
 รูปเทียนแพแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ
 พระบรมราชินีนาถ ตลอดจนรับพระราชทานน้ำพระมหาสังข์จาก พระ
 บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก่อนเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระ
 วรราชาไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายดอกไม้
 รูปเทียนแพ แด่ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีใน
 รัชกาลที่ ๗ และเฝ้าถวายดอกไม้รูปเทียนแพ แด่พระเจ้ายบรมวงศ์เธอ
 พระองค์เจ้าวาปีบุษบากร พระกุลเชษฐแห่งบรมจักรีวงศ์

ในวันเดียวกันนี้ เวลา ๑๕.๒๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
 สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อม
 ด้วยพระเจ้ายรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชา จากพระ
 ตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังพระที่นั่งอมรินท
 ร์วินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

ครั้นเสด็จออกมหาสมาคม ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยแล้ว สมเด็จพระ
 บรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ประทับพระราชอาสน์บน

เล่ม ๘๔ ตอนที่ ๔

ราชกิจจานุเบกษา

๑๑ มกราคม ๒๕๒๐

พระแทนหน้าพระที่นั่งราชบัลลังก์นพปฎลมหาเศวตฉัตร สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชดำรัสในการที่ได้รับพระราชทานอภิเชกสมรส จบแล้ว พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุภมาภินันท์ กราบบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคลแสดงความชื่นชมยินดีแทนพระบรมวงศานุวงศ์ ต่อจากนั้น นายธานีทร์ ทรัพย์วิเชียร นายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคลแสดงความชื่นชมยินดีแทนข้าราชการ เสร็จแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา ไปยังพระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท ครั้นเสด็จออกสัหบัญชรแล้ว นายสมภัทร สุนทรเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กราบบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคล แสดงความชื่นชมยินดีแทนประชาชน เสร็จแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชดำรัสตอบขอบใจประชาชน จบแล้ว ประทับให้ประชาชนเฝ้าทูลละอองพระบาท พร้อมด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา สมควรแก่เวลา จึงประทับรถยนต์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินกลับ